

Βρυξέλλες, 17 Νοεμβρίου 2022
(OR. en)

14935/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0374 (NLE)

ATO 92

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	17 Νοεμβρίου 2022
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 599 final
Θέμα:	Πρόταση ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με την παράταση των πλεονεκτημάτων που έχουν παρασχεθεί στην κοινή επιχείρηση Hochtemperatur—Kernkraftwerk GmbH

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 599 final.

σνημμ.: COM(2022) 599 final

Βρυξέλλες, 17.11.2022
COM(2022) 599 final

2022/0374 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την παράταση των πλεονεκτημάτων που έχουν παρασχεθεί στην κοινή
επιχείρηση Hochteneratur—Kernkraftwerk GmbH**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΗΚG ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΤR 300

Η Hochtemperatur-Kernkraftwerk GmbH (ΗΚG) είχε ως στόχο την κατασκευή, εξοπλισμό και εκμετάλλευση πυρηνικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Uentrop (περιφέρεια Υππα), στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Επρόκειτο για πρωτότυπο αντιδραστήρα θορίου υψηλής θερμοκρασίας με ισχύ περίπου 300 ΜWe (ΤΗΤR 300). Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η ΗΚG υπέβαλε αίτηση με σκοπό την αναγνώρισή της ως κοινής επιχείρησης.

Το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, διαπίστωσε ότι το καταστατικό της ΗΚG ήταν συμβατό με τις διατάξεις της Συνθήκης Ευρατόμ σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις και ότι, τότε, το έργο της ΗΚG είχε θεμελιώδη σημασία για την ανάπτυξη της πυρηνικής βιομηχανίας στην Κοινότητα, και συνεπώς χορήγησε στην ΗΚG καθεστώς κοινής επιχείρησης για χρονικό διάστημα 25 ετών από την 1η Ιανουαρίου 1974.

Επίσης, η ΗΚG υπέβαλε αίτηση για να της παρασχεθούν ορισμένα πλεονεκτήματα παρατιθέμενα στο παράρτημα ΙΙΙ της Συνθήκης Ευρατόμ.

Εκτιμώντας τα εξής:

- ο πυρηνικός σταθμός θα κατασκευαζόταν από κοινοπραξία επιχειρήσεων της Κοινότητας, με κατασκευαστικά στοιχεία προερχόμενα σχεδόν αποκλειστικά από την Κοινότητα,
- η κατασκευή του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας θα παρείχε τη δυνατότητα σημαντικών βελτιώσεων στις τεχνικές διαδικασίες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε βιομηχανική κλίμακα,
- η παροχή στην ΗΚG πλεονεκτημάτων του παραρτήματος ΙΙΙ της Συνθήκης θα μπορούσε να μετριάσει το χρηματοδοτικό βάρος και να περιορίσει τους οικονομικούς κινδύνους που είναι εγγενείς σε εγχειρήματα αυτού του είδους,
- η ΗΚG θα έθετε στη διάθεση της Κοινότητας τις μη κατοχυρώσιμες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πληροφορίες που ενδεχομένως θα συλλέγονταν κατά την υλοποίηση του έργου του πυρηνικού σταθμού,

το Συμβούλιο αποφάσισε να παράσχει ορισμένα από τα πλεονεκτήματα του παραρτήματος ΙΙΙ της Συνθήκης Ευρατόμ, ειδικότερα με μορφή απαλλαγής από ορισμένους φόρους. Τα εν λόγω πλεονεκτήματα παρασχέθηκαν για χρονικό διάστημα που έληγε τρία έτη μετά την οριστική παραλαβή του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από την επιχείρηση.

Αρχικές αποφάσεις

Τον Ιούνιο του 1974 το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με βάση προτάσεις της Επιτροπής, εξέδωσε δύο αποφάσεις:

- απόφαση 74/295/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 4ης Ιουνίου 1974, περί της συγκροτήσεως κοινής επιχείρησης Hochtemperatur - Kernkraftwerk GmbH (ΗΚG)¹.

¹ ΕΕ L 165 της 20.6.1974, σ. 7.

- απόφαση 74/296/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 4ης Ιουνίου 1974, περί της παροχής προνομίων στην κοινή επιχείρηση Hochtemperatur - Kernkraftwerk GmbH (HKG)².

Τροποποιήσεις των αρχικών αποφάσεων

Στις 11 Ιουλίου 1983 η γενική συνέλευση της κοινής επιχείρησης αποφάσισε να προβεί σε αύξηση του κεφαλαίου της εταιρείας. Αυτή η αύξηση απαιτούσε τροποποίηση του καταστατικού της κοινής επιχείρησης.

Η κοινή επιχείρηση ζήτησε επίσης παράταση της απαλλαγής από τον «Kapitalverkehrssteuer» (φόρος κίνησης κεφαλαίου) που χορηγήθηκε το 1974 για τις εισφορές σε κεφάλαιο που αντιστοιχούσαν στην προαναφερθείσα αύξηση κεφαλαίου.

Εκτιμώντας τα εξής:

- η τροποποίηση του καταστατικού δεν είχε επίπτωση στις διατάξεις που διέπουν την κοινή επιχείρηση και ήταν συνεπής με την εξέλιξη του έργου,
- και η παράταση της απαλλαγής θα μπορούσε να μειώσει τα έξοδα χρηματοδότησης, περιορίζοντας με τον τρόπο αυτόν τους εγγενείς οικονομικούς κινδύνους ενός εγχειρήματος αυτού του είδους,

τον Φεβρουάριο του 1984 το Συμβούλιο εξέδωσε δύο αποφάσεις για την προσαρμογή των αποφάσεων του 1974 στην αύξηση κεφαλαίου της HKG:

- απόφαση 84/104/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 21ης Φεβρουαρίου 1984, για την έγκριση μιας τροποποίησης του καταστατικού (εταιρική σύμβαση) της κοινής επιχείρησης HKG³.
- απόφαση 84/105/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 21ης Φεβρουαρίου 1984, για την τροποποίηση της απόφασης 74/296/Ευρατόμ σχετικά με την παροχή πλεονεκτημάτων στην κοινή επιχείρηση HKG⁴.

Ιστορικό της λειτουργίας του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και λόγοι μεταβολής των στόχων

Τελικά η HKG έθεσε σε εμπορική λειτουργία τον THTR την 1η Ιουνίου 1987. Ο σταθμός ηλεκτροπαραγωγής λειτούργησε μέχρι τις 29 Σεπτεμβρίου 1988, οπότε σταμάτησε η λειτουργία του. Κατά τη διάρκεια αυτού του χρονικού διαστήματος σημειώθηκαν αρκετές φορές διακοπές της επιχειρησιακής λειτουργίας λόγω βλαβών.

Δυσκολίες οικονομικές, τεχνικές και εφοδιασμού με στοιχεία καυσίμου, σε συνδυασμό με προβλήματα αδειοδότησης για την επανεκκίνηση της λειτουργίας της μονάδας λόγω οικονομικών αβεβαιοτήτων, είχαν ως αποτέλεσμα να αποφασιστεί, την 1η Σεπτεμβρίου 1989, η άμεση παύση λειτουργίας της μονάδας οριστικά.

Έκτοτε, στόχοι της κοινής επιχείρησης κατέστησαν: η παύση λειτουργίας του αντιδραστήρα, η εκφόρτωση του πυρήνα, η κατασκευή του ασφαλούς περιβλήματος και η επιτήρηση. Στις 13 Δεκεμβρίου 1989 συνάφθηκε σύμβαση για τον ελεγχόμενο παροπλισμό του έργου THTR 300, μεταξύ των ομοσπονδιακών αρχών, του ομόσπονδου κράτους της Βόρειας Ρηνανίας-

² EE L 165 της 20.6.1974, σ. 14.

³ EE L 58 της 29.2.1984, σ. 35.

⁴ EE L 58 της 29.2.1984, σ. 37.

Βεσφαλίας, καθώς και της ΗΚΓ και των μελών της. Η σύμβαση αυτή περιλάμβανε διατάξεις σχετικές με τις οικονομικές πτυχές.

Νέες αιτήσεις που διατυπώθηκαν εν συνεχεία από την ΗΚΓ

Τα φορολογικά πλεονεκτήματα που χορηγήθηκαν στην ΗΚΓ με την απόφαση 74/296/Ευρατόμ έληξαν την 31η Μαΐου 1990, τρία έτη μετά την οριστική παραλαβή του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από την επιχείρηση, η οποία πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 1987.

Με τις επιστολές της 9ης Φεβρουαρίου και της 6ης Μαρτίου 1990, τα μέλη της ΗΚΓ υπέβαλαν αίτηση για την παράταση της χορήγησης των πλεονεκτημάτων έως τη λήξη του καθεστώτος κοινής επιχείρησης της ΗΚΓ και την προσαρμογή των πλεονεκτημάτων στην κατάσταση της επιχείρησης εκείνη την χρονική στιγμή, η οποία είχε απαιτήσει συμπληρωματικές χρηματοοικονομικές εισφορές οι οποίες, για φορολογικούς σκοπούς, εξομοιώνονταν με εισφορές περιουσιακών στοιχείων.

Η ΗΚΓ υλοποιούσε πρόγραμμα παροπλισμού του πυρηνικού σταθμού, έως το στάδιο του ασφαλούς εγκιβωτισμού, και είχε προτείνει να εφαρμόσει, εν συνεχεία, πρόγραμμα επιτήρησης των σχετικών πυρηνικών εγκαταστάσεων.

Το Συμβούλιο έκρινε ότι δεν υπήρχε ισοδύναμο των εν λόγω προγραμμάτων στην Κοινότητα και ότι, ως εκ τούτου, η υλοποίησή τους ήταν σημαντική για να αποκομιστεί χρήσιμη πείρα για την πυρηνική βιομηχανία και τη μελλοντική ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας στην Κοινότητα.

Το Συμβούλιο έκρινε επίσης σκόπιμο, αφενός, να παράσχει βοήθεια στην ΗΚΓ για την υλοποίηση των προγραμμάτων μέσω της ελάφρυνσης του οικονομικού βάρους της και, αφετέρου, να παρατείνει, συνεπώς, τα πλεονεκτήματα που της είχαν παρασχεθεί.

Με απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 1992⁵, το Συμβούλιο παρέτεινε τα πλεονεκτήματα που είχαν παρασχεθεί στην ΗΚΓ μέχρι την ημερομηνία λήξης ισχύος της απόφασης 74/295/Ευρατόμ.

Στις 30 Μαρτίου 1998 η επιχείρηση ΗΚΓ υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση για παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης για επιπλέον χρονική περίοδο διάρκειας 25 ετών.

Η αίτηση αυτή αιτιολογήθηκε με βάση τη σημασία της πείρας που θα αποκομιζόταν από τις εργασίες οριστικής παύσης λειτουργίας και παροπλισμού για τον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, τόσο στη Γερμανία όσο και στην Ευρώπη, αλλά και σε όλη την υφήλιο. Η άποψη αυτή βασιζόταν στο γεγονός ότι ο ΤΗΤΡ 300 ήταν ο μεγαλύτερος αντιδραστήρας του είδους του στην υφήλιο, και ότι η ιδιαίτερη διάταξη της μονάδας, ιδίως όσον αφορά το περιβλήμα, παρείχε μοναδική ευκαιρία απόκτησης πείρας σχετικά με τα αποτελέσματα και το κόστος του περιβλήματος.

Η ΗΚΓ πρόσθεσε ότι στις 13 Νοεμβρίου 1989 συνάφθηκε σύμβαση-πλαίσιο μεταξύ της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, του ομόσπονδου κράτους της Βόρειας Ρηνανίας-Βεσφαλίας, καθώς και της ΗΚΓ και των μελών της, προκειμένου να ολοκληρωθεί η τελική φάση του έργου ΤΗΤΡ 300. Η εν λόγω σύμβαση-πλαίσιο και η τροποποίηση που προσαρτήθηκε σ' αυτήν στις 18 Δεκεμβρίου 1996 διέπουν τις φάσεις προς υλοποίηση έως το 2009, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της ΗΚΓ.

Η Γερμανία υποστήριξε την αίτηση της ΗΚΓ και δήλωσε ότι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση ήταν υπέρ της διατήρησης των χορηγηθέντων φορολογικών πλεονεκτημάτων.

⁵ Δεν έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

Με βάση τις πληροφορίες που έλαβε, η Επιτροπή θεώρησε ότι τα επιχειρήματα που είχαν γίνει δεκτά από το Συμβούλιο το 1992 εξακολουθούσαν να ισχύουν· ειδικότερα, οι δραστηριότητες της επιχείρησης παρέμεναν οι ίδιες και η άσκησή τους εντασσόταν στο ίδιο πλαίσιο.

Ωστόσο, δεδομένου ότι οι ρυθμίσεις που συνομολογήθηκαν μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, του ομόσπονδου κράτους της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, της ΗΚΓ και των μελών της για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της ΗΚΓ ίσχυαν μόνο για το χρονικό διάστημα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009, η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο, σύμφωνα με την περίοδο που είχε συμφωνηθεί μεταξύ των γερμανικών αρχών και της ΗΚΓ, να εγκρίνει την παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης και των πλεονεκτημάτων που παρασχέθηκαν στην ΗΚΓ για την ίδια περίοδο, ήτοι έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009.

Με βάση την πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο, στις 7 Μαΐου 2002, παρέτεινε έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009 το καθεστώς κοινής επιχείρησης και τα πλεονεκτήματα που είχαν παρασχεθεί στην ΗΚΓ⁶.

Με επιστολή της 26ης Απριλίου 2010, η Hochttemperatur-Kernkraftwerk GmbH (ΗΚΓ), Hamm, ζήτησε την περαιτέρω παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης, που είχε αρχικά θεσπιστεί με την απόφαση 74/295/Ευρατόμ, και είχε ήδη παραταθεί μία φορά με την απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 2002, για 11 έτη, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1999. Η εν λόγω παράταση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τις απαλλαγές από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων, τον φόρο ακίνητης περιουσίας και τον φόρο εμπορικών κερδών επί των τόκων μακροπρόθεσμων χρεών, οι οποίες χορηγήθηκαν ταυτόχρονα.

Η ΗΚΓ ζήτησε την παράταση του υφιστάμενου καθεστώτος πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2009 για περίοδο 25 ετών επιπλέον. Στην αιτιολόγησή της, η ΗΚΓ προέβαλε ειδικότερα τα ακόλουθα επιχειρήματα:

Με το έργο του πρωτοτύπου πυρηνοληλεκτρικού σταθμού με αντιδραστήρα θορίου υψηλής θερμοκρασίας (ΤΗΤΡ) στο Hamm-Uentrop, η ΗΚΓ επιχείρησε να εκτελέσει βιομηχανικής κλίμακας και οικονομικές δοκιμές τεχνολογίας αντιδραστήρα υψηλής θερμοκρασίας με σκοπό να συμβάλει στη μελλοντική και μακροπρόθεσμη ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Γερμανίας.

Οι γνώσεις που αποκτώνται με βάση την πείρα στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από πυρηνική ενέργεια δεν θα μπορούσαν να περιορίζονται μόνο στην κατασκευή και τη λειτουργία. Για λόγους πληρότητας, θα πρέπει να συμπεριληφθούν και οι γνώσεις που συγκεντρώνονται από τον σχεδιασμό της παύσης λειτουργίας, την ίδια την παύση λειτουργίας, τη λειτουργία ασφαλούς εγκιβωτισμού και τον παροπλισμό (στην προκειμένη περίπτωση, σχετικά με την τεχνολογία αντιδραστήρων υψηλής θερμοκρασίας).

Κατά την άποψη της ΗΚΓ, οι γνώσεις που αποκτώνται κατά τη διάρκεια της περιόδου συντήρησης του ασφαλούς εγκιβωτισμού (χρόνος εγκιβωτισμού) και του επακόλουθου παροπλισμού θα είχαν μεγάλη σημασία για την πυρηνική βιομηχανία στην Ευρώπη και παγκοσμίως, ιδίως σε μια εποχή κατά την οποία η τεχνολογία αντιδραστήρων υψηλής θερμοκρασίας είχε αρχίσει να υιοθετείται εκ νέου στις εργασίες της τέταρτης γενιάς και οι διάφορες φάσεις της παύσης λειτουργίας έπρεπε επίσης να συμπεριληφθούν στη διαμόρφωση συνολικής εικόνας (κόστος κύκλου ζωής).

⁶ Απόφαση 2002/355/Ευρατόμ, ΕΕ L 123 της 9.5.2002, σ. 53· απόφαση 2002/356/Ευρατόμ, ΕΕ L 123 της 9.5.2002, σ. 54.

Η μονάδα THTR 300 ήταν ο μεγαλύτερος αντιδραστήρας κλίνης σφαιριδίων στον κόσμο με δοχείο πίεσης αντιδραστήρα από προεντεταμένο σκυρόδεμα (στο εξής: RCRPV) και ενσωματωμένο κεραμικό ανακλαστήρα και επένδυση, καθώς και μόνωση αγωγού θερμών αερίων.

Η ιδιαιτερότητα της ασφαλώς εγκιβωτισμένης μονάδας προσέφερε μια μέχρι στιγμής μοναδική ευκαιρία υπολογισμού των δεδομένων και του κόστους ενός «οιονεί παθητικού» ασφαλούς εγκιβωτισμού μονάδας με RCRPV, ειδικότερα για το κόστος ενέργειας (εξαερισμός, ζήρανση αέρα κ.λπ.), τις λειτουργικές δαπάνες, τις περιοδικές δοκιμές και τις επισκευές.

Η HKG ανέμενε σημαντικές διαπιστώσεις από τον τελικό παροπλισμό της μονάδας με εξ αποστάσεως και χειροκίνητες εργασίες παροπλισμού εντός του πυρήνα. Επιπλέον, η αφαίρεση της εσωτερικής επιφάνειας του RCRPV (δεν είναι δυνατή η απόλυτη αποτόνωση όλων των τενόντων) και η αποξήλωση 550 Mg μολυσμένων με ακτινοβολία κεραμικών κατασκευαστικών στοιχείων εγκατεστημένων εντός του RCRPV αναμενόταν ότι θα αποφέρουν νέες γνώσεις για τον παροπλισμό αντιδραστήρων υψηλής θερμοκρασίας.

Στόχος της HKG ήταν να συνεχίσει να θέτει και αυτές τις διαπιστώσεις στη διάθεση των κρατών μελών της ΕΕ.

Δεν ήταν ακόμη σαφές πότε θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ο παροπλισμός —ένας σημαντικός παράγοντας εν προκειμένω ήταν η ύπαρξη κατάλληλου χώρου απόθεσης που θα έχει προετοιμαστεί και θα είναι έτοιμος για την απόθεση— και αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο ζητήθηκε η παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης κατά 25 έτη.

Η πρωταρχική σημασία για την ανάπτυξη της πυρηνικής βιομηχανίας στην Κοινότητα, η οποία ήταν απαραίτητη για τη χορήγηση του καθεστώτος της «ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης», είχε ήδη γίνει δεκτή με την απόφαση του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 1992, σχετικά με την παράταση των πλεονεκτημάτων που παρασχέθηκαν στην κοινή επιχείρηση HKG — δηλαδή κατά τον χρόνο παύσης λειτουργίας της μονάδας THTR 300. Είχε επίσης αναγνωριστεί ότι δεν υπήρχε συγκρίσιμη περίπτωση στην Κοινότητα όσον αφορά τα προγράμματα παύσης λειτουργίας του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το στάδιο του ασφαλούς εγκιβωτισμού και όσον αφορά τη διατήρηση και παρακολούθηση της κατάστασης μιας τέτοιας «ασφαλώς εγκιβωτισμένης μονάδας». Διαπιστώθηκε επίσης ότι η υλοποίηση αυτών των προγραμμάτων θα είχε ως αποτέλεσμα την απόκτηση χρήσιμης πείρας για την πυρηνική βιομηχανία και τη μελλοντική ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας στην Κοινότητα.

Το έργο THTR 300 θα εξακολουθήσει να λαμβάνει σημαντική ενίσχυση από τη γερμανική κυβέρνηση και από το ομόσπονδο κράτος της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας. Αυτό είχε προβλεφθεί στη σύμβαση για τον ελεγχόμενο παροπλισμό του έργου THTR 300 η οποία συνάφθηκε το 1989, βάσει της οποίας καταβάλλονταν πληρωμές, μεταξύ άλλων, για την επιχειρησιακή ετοιμότητα της μονάδας THTR 300 μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2009.

Στην κοινοποίησή της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η γερμανική κυβέρνηση υποστήριξε την αίτηση της HKG για παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης. Ωστόσο, η παράταση έπρεπε να παραχωρηθεί μόνο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 και όχι για 25 έτη επιπλέον, όπως είχε ζητήσει η HKG, δεδομένου ότι οι γερμανικές ρυθμίσεις χρηματοδότησης περιορίζονταν μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία.

Με την απόφασή του, της 17ης Ιουνίου 2011, σχετικά με την παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης της Hochtemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG) (2011/362/Ευρατόμ), το Συμβούλιο αποφάσισε τα εξής:

Το καθεστώς κοινής επιχείρησης, κατά την έννοια της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, που είχε χορηγηθεί στην Hochttemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG) παρατάθηκε για οκτώ έτη με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2010.

Στόχος της HKG ήταν η υλοποίηση προγράμματος παροπλισμού του πυρηνικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που ευρίσκεται στο Uentrop (περιφέρεια Unna), στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, έως το στάδιο του ασφαλούς εγκιβωτισμού, και η εφαρμογή, εν συνεχεία, προγράμματος επιτήρησης των εγκιβωτισμένων πυρηνικών εγκαταστάσεων.

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Με επιστολή της 7ης Οκτωβρίου 2021, η Hochttemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG), Hamm, ζήτησε την περαιτέρω παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης, που θεσπίστηκε αρχικά με την απόφαση 74/295/Ευρατόμ, η οποία έχει ήδη παραταθεί δύο φορές με την απόφαση του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2002, για 11 έτη με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1999, και με την απόφαση του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2011, για οκτώ έτη με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2010. Η εν λόγω παράταση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τις απαλλαγές από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων, τον φόρο ακίνητης περιουσίας και τον φόρο εμπορικών κερδών επί των τόκων μακροπρόθεσμων χρεών, οι οποίες χορηγήθηκαν ταυτόχρονα. Επιπλέον, η HKG υπέβαλε αίτηση για απαλλαγή από όλους τους άμεσους φόρους στους οποίους υπόκεινται οι κοινές επιχειρήσεις, τα περιουσιακά τους στοιχεία, τα στοιχεία του ενεργητικού τους και τα εισοδήματά τους. Ζήτησε δε η εν λόγω απαλλαγή να εφαρμοστεί με τον ευρύτερο δυνατό τρόπο και να αρχίσει να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2018 και μετά. Η HKG ζήτησε απαλλαγή από τους ακόλουθους άμεσους φόρους που ισχύουν στη Γερμανία — ο κατάλογος παρατίθεται για λόγους σαφήνειας, χωρίς να είναι εξαντλητικός:

- Körperschaftsteuer (φόρος εταιρειών),
- Solidaritätszuschlag («πρόσθετος φόρος αλληλεγγύης» επί του φόρου εταιρειών),
- Gewerbesteuer (τοπικός φόρος επιχειρήσεων),
- Grunderwerbsteuer (φόρος μεταβίβασης ακινήτων),
- Grundsteuer (φόρος ακίνητης περιουσίας).

Δήλωση της γερμανικής κυβέρνησης σχετικά με την αίτηση της HKG για την παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης

Στις κοινοποιήσεις της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της 23ης Απριλίου 2021 και της 6ης Μαΐου 2022, η γερμανική κυβέρνηση υποστήριξε την αίτηση της HKG για παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης, ιδίως για τους ακόλουθους λόγους:

Το στάδιο ασφαλούς εγκιβωτισμού του THTR θα επεκταθεί πέραν της περιόδου που προβλέπεται επί του παρόντος. Το στάδιο αυτό εξασφαλίζεται οικονομικά με συμβατικές ρυθμίσεις μεταξύ της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, του ομόσπονδου κράτους της Βόρειας Ρηνανίας-Βεσφαλίας, της HKG και των μελών της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η ασυνήθιστα μεγάλη διάρκεια του σταδίου ασφαλούς εγκιβωτισμού που προβλέπεται για τον THTR, και ιδίως η μεταγενέστερη αποξήλωση ενός δοχείου πίεσεως του αντιδραστήρα το οποίο είναι κατασκευασμένο από σκυρόδεμα (RCRPV), αποτελούν λόγους να θεωρείται αναμενόμενο ότι θα αποκτηθούν νέες γνώσεις σχετικά με τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων. Επιπλέον, η επακόλουθη αποξήλωση του δοχείου του αντιδραστήρα, για την

οποία δεν υπάρχει ακόμη επαρκής πρακτική πείρα, θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στο κόστος. Υπό τις συνθήκες αυτές, η περαιτέρω συμμετοχή της διαχειρίστριας εταιρείας ΗΚΓ και των μελών της είναι απαραίτητη, η δε παράταση του καθεστώτος της «ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης» είναι καταρχήν ουσιαστικά δικαιολογημένη.

Η ΗΚΓ υπέβαλε αίτηση στη ΓΔ Ενέργειας της Επιτροπής για την παράταση του καθεστώτος «ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης» έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027. Ωστόσο, οι ρυθμίσεις χρηματοδότησης έχουν προγραμματιστεί επί του παρόντος μόνο έως το τέλος του 2022 και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην απόφασή του της 17ης Ιουνίου 2011, επανέλαβε ότι η διάρκεια αυτή αποτελούσε καθοριστικό λόγο για τον περιορισμό της διάρκειας των πλεονεκτημάτων που πρέπει να παρασχεθούν, με αποτέλεσμα το υπουργείο Οικονομικών του ομόσπονδου κράτους της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, το οποίο επηρεάζεται από τα φορολογικά πλεονεκτήματα, να εγκρίνει την παράταση του καθεστώτος της «ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης» μόνο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση δεν έχει επιφυλάξεις σχετικά με τον καθορισμό της εν λόγω προθεσμίας και, επιπλέον, το ομοσπονδιακό υπουργείο Παιδείας και Έρευνας δεν βλέπει κανέναν λόγο για τον οποίο το καθεστώς «ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης» θα έπρεπε κατ' ανάγκη να αποσυνδεθεί από τη διάρκεια της προαναφερθείσας ρύθμισης χρηματοδότησης.

Κατά συνέπεια, η γερμανική κυβέρνηση τάσσεται υπέρ της παράτασης του καθεστώτος «ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης» της ΗΚΓ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα επιχειρήματα που έγιναν δεκτά από το Συμβούλιο το 2011 για την παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης και των πλεονεκτημάτων της ΗΚΓ εξακολουθούν να ισχύουν και σήμερα: ειδικότερα, οι δραστηριότητες της επιχείρησης παραμένουν οι ίδιες και η άσκησή τους εντάσσεται στο ίδιο πλαίσιο. Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Συμβούλιο, αφού εγκρίνει την παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης, θα πρέπει επίσης να παρατείνει αναλόγως και την ισχύ της απόφασής του όσον αφορά τα πλεονεκτήματα που έχουν παρασχεθεί στην ΗΚΓ.

Οι ρυθμίσεις που συμφωνήθηκαν μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, του ομόσπονδου κράτους Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, της ΗΚΓ και των μελών της για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της ΗΚΓ ισχύουν μόνο για το χρονικό διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η Επιτροπή προτείνει επομένως στο Συμβούλιο, σύμφωνα με την περίοδο που συμφωνήθηκε μεταξύ των γερμανικών αρχών και της ΗΚΓ, να εγκρίνει επίσης την παράταση των πλεονεκτημάτων που έχουν παρασχεθεί στην ΗΚΓ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Το άρθρο 45 της Συνθήκης Ευρατόμ προβλέπει τη συγκρότηση κοινών επιχειρήσεων, οι οποίες στη Συνθήκη ορίζονται ως επιχειρήσεις οι οποίες είναι πρωταρχικής σημασίας για την ανάπτυξη της πυρηνικής βιομηχανίας εντός της Κοινότητας.

Σύμφωνα με το άρθρο 46, κάθε σχέδιο προς συγκρότηση κοινής επιχείρησης αποτελεί αντικείμενο έρευνας της Επιτροπής.

Η Επιτροπή πρέπει να διαβιβάζει στο Συμβούλιο με αιτιολογημένη γνώμη της κάθε σχέδιο προς συγκρότηση κοινής επιχείρησης.

Σύμφωνα με τα άρθρα 47 έως 49 της Συνθήκης Ευρατόμ, η σύσταση κοινής επιχείρησης πραγματοποιείται δι' απόφασης του Συμβουλίου, προτάσει της Επιτροπής.

Σύμφωνα με το άρθρο 48 της Συνθήκης Ευρατόμ, ειδικότερα, «το Συμβούλιο δύναται ομοφώνως προτάσει της Επιτροπής να εφαρμόζει σε κάθε κοινή επιχείρηση το σύνολο ή μέρος των πλεονεκτημάτων που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Συνθήκης».

Το παράρτημα ΙΙΙ της Συνθήκης Ευρατόμ σχετικά με τα «πλεονεκτήματα που δύνανται να παρασχεθούν στις κοινές επιχειρήσεις βάσει του άρθρου 48 της Συνθήκης» περιλαμβάνει τα εξής:

«4. Απαλλαγή από τους φόρους και τέλη μεταβιβάσεως που καταβάλλονται κατά την κτήση ακινήτων και από τα τέλη μεταγραφής και καταχωρήσεως.

5. Απαλλαγή από όλους τους αμέσους φόρους, στους οποίους υπόκεινται οι κοινές επιχειρήσεις, τα περιουσιακά τους στοιχεία, τα στοιχεία του ενεργητικού τους και τα εισοδήματά τους.»

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Δεν υπάρχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την παράταση των πλεονεκτημάτων που έχουν παρασχεθεί στην κοινή επιχείρηση Hochteneratur—Kernkraftwerk GmbH

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 48,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με την απόφαση 74/295/Ευρατόμ¹, το Συμβούλιο συγκρότησε την Hochteneratur—Kernkraftwerk GmbH (στο εξής: ΗΚΓ) ως κοινή επιχείρηση, κατά την έννοια της Συνθήκης, για χρονικό διάστημα 25 ετών από την 1η Ιανουαρίου 1974.
- (2) Με την απόφαση 2011/362/Ευρατόμ², το Συμβούλιο παρέτεινε το καθεστώς της ΗΚΓ ως κοινής επιχείρησης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017.
- (3) Με την απόφαση 74/296/Ευρατόμ³ και την απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 1992⁴, το Συμβούλιο παρέσχε στην ΗΚΓ ορισμένα πλεονεκτήματα αναφερόμενα στο παράρτημα ΙΙΙ της Συνθήκης, για χρονικό διάστημα 25 ετών από την 1η Ιανουαρίου 1974.
- (4) Με την απόφαση 2011/374/Ευρατόμ⁵, το Συμβούλιο παρέτεινε τα πλεονεκτήματα που παρασχέθηκαν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017.
- (5) Με επιστολή της 7ης Οκτωβρίου 2021, η ΗΚΓ ζήτησε την περαιτέρω παράταση του καθεστώτος κοινής επιχείρησης. Η εν λόγω παράταση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τις απαλλαγές από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων, τον φόρο ακίνητης περιουσίας και τον φόρο εμπορικών κερδών επί των τόκων μακροπρόθεσμων χρεών, οι οποίες χορηγήθηκαν ταυτόχρονα. Επιπλέον, η ΗΚΓ υπέβαλε αίτηση για απαλλαγή από όλους τους άμεσους φόρους στους οποίους υπόκεινται οι κοινές επιχειρήσεις, τα περιουσιακά τους στοιχεία, τα στοιχεία του ενεργητικού τους και τα εισοδήματά τους. Ζήτησε δε η εν λόγω απαλλαγή να εφαρμοστεί με τον ευρύτερο δυνατό τρόπο και να αρχίσει να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2018 και μετά. Η ΗΚΓ ζήτησε απαλλαγή από τους ακόλουθους άμεσους φόρους που ισχύουν στη Γερμανία — ο κατάλογος παρατίθεται για λόγους σαφήνειας, χωρίς να είναι εξαντλητικός: Körperschaftsteuer (φόρος εταιρειών), Solidaritätszuschlag («πρόσθετος φόρος αλληλεγγύης» επί του φόρου εταιρειών), Gewerbesteuer (τοπικός φόρος επιχειρήσεων), Grunderwerbsteuer (φόρος μεταβίβασης ακινήτων), Grundsteuer (φόρος ακίνητης περιουσίας).

¹ ΕΕ L 165 της 20.6.1974, σ. 7.

² ΕΕ L 163 της 23.6.2011, σ. 24.

³ ΕΕ L 165 της 20.6.1974, σ. 14.

⁴ Δεν έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

⁵ ΕΕ L 168 της 28.6.2011, σ. 8.

- (6) Ο τωρινός στόχος της ΗΚΓ είναι η υλοποίηση προγράμματος παροπλισμού του πυρηνικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως το στάδιο ασφαλούς εγκιβωτισμού και, στη συνέχεια, η εφαρμογή προγράμματος επιτήρησης των εγκιβωτισμένων πυρηνικών εγκαταστάσεων.
- (7) Δεν υπάρχει ισοδύναμο των εν λόγω προγραμμάτων στην Κοινότητα εφόσον, μέχρι σήμερα, δεν έχει παύσει οριστικά η λειτουργία αντιδραστήρα υψηλής θερμοκρασίας στην Κοινότητα.
- (8) Συνεπώς, η υλοποίηση αυτών των προγραμμάτων είναι σημαντική, εφόσον με αυτά αποκτάται χρήσιμη πείρα για την πυρηνική βιομηχανία και τη μελλοντική ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας στην Κοινότητα, κυρίως όσον αφορά τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων.
- (9) Κατόπιν των ανωτέρω, η ΗΚΓ θα πρέπει να επικουρηθεί στην υλοποίηση του προγράμματος παροπλισμού του πυρηνικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως το στάδιο ασφαλούς εγκιβωτισμού και του προγράμματος επιτήρησης των εγκιβωτισμένων πυρηνικών εγκαταστάσεων, με μείωση του οικονομικού βάρους και ενσωμάτωση των πρόσθετων φορολογικών πλεονεκτημάτων.
- (10) Οι ρυθμίσεις για χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της ΗΚΓ συμφωνήθηκαν μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, του ομόσπονδου κράτους Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, της ΗΚΓ και των μελών της για το χρονικό διάστημα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022.
- (11) Ως εκ τούτου, τα πλεονεκτήματα που έχουν παρασχεθεί στην ΗΚΓ θα πρέπει να παραταθούν αναδρομικά για χρονικό διάστημα ίσο προς τον χρόνο παράτασης του καθεστώτος της ως κοινής επιχείρησης, δηλαδή από την 1η Ιανουαρίου 2018 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022.
- (12) Μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2022, κάθε περαιτέρω παράταση του καθεστώτος της κοινής επιχείρησης ΗΚΓ προϋποθέτει ότι η ΗΚΓ θα υποβάλει αίτηση για άδεια παροπλισμού,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τα κράτη μέλη παρατείνουν επί πέντε έτη, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2018, τα ακόλουθα πλεονεκτήματα που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ της Συνθήκης, τα οποία παρασχέθηκαν στην κοινή επιχείρηση Hochttemperatur-Kernkraftwerk GmbH (στο εξής: ΗΚΓ):

- (1) σύμφωνα με το σημείο 4 του εν λόγω παραρτήματος, την απαλλαγή από τον Grunderwerbsteuer (φόρος για την κτήση ακινήτων)·
- (2) σύμφωνα με το σημείο 5 του εν λόγω παραρτήματος, την απαλλαγή από όλους τους άμεσους φόρους στους οποίους υπόκειται η κοινή επιχείρηση, τα περιουσιακά της στοιχεία, τα στοιχεία του ενεργητικού της και τα εισοδήματά της.

Άρθρο 2

Η παροχή στην ΗΚΓ των πλεονεκτημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 1 υπόκειται στον όρο ότι η Επιτροπή έχει πρόσβαση σε όλες τις βιομηχανικής, τεχνικής και οικονομικής φύσεως πληροφορίες, περιλαμβανομένων των πληροφοριών των σχετικών με την ασφάλεια, που αποκτά η ΗΚΓ κατά την υλοποίηση του προγράμματος παροπλισμού του πυρηνικού σταθμού

παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως το στάδιο του ασφαλούς εγκιβωτισμού και του προγράμματος επιτήρησης των εγκιβωτισμένων πυρηνικών εγκαταστάσεων.

Αυτή η υποχρέωση αφορά όλες τις πληροφορίες που η ΗΚΓ επιτρέπεται να παρέχει σύμφωνα με τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί με αυτήν. Η Επιτροπή καθορίζει τις πληροφορίες που της κοινοποιούνται, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιείται η εν λόγω κοινοποίηση, και διασφαλίζει τη διάδοση αυτών των πληροφοριών.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη και στην Hochtemperatur-Kernkraftwerk GmbH.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*